



Tlačová správa
Luxemburg 10. novembra 2020

Účtovná zvierka EÚ za rok 2019: výrok bez výhrad, ale príliš veľa chýb vo výdavkoch

Vo výročnej správe Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2019, ktorá bola dnes uverejnená, audítori schválili účtovnú zvierku EÚ s tým, že poskytuje „pravdivý a verný obraz“ o finančnej situácii EÚ. Súčasne dospeli k záveru, že platby boli ovplyvnené príliš veľa chybami, a to najmä v kategórii klasifikovanej ako „výdavky s vysokým rizikom“. Na základe toho a napriek zlepšeniam v niektorých výdavkových oblastiach audítori vydali záporný výrok k výdavkom. Taktiež využívajú túto príležitosť, aby zdôraznili potrebu dôkladného a efektívneho riadenia finančného balíka, ktorý bol schválený v reakcii na krízu spôsobenú koronavírusom, ktorým sa takmer zdvojnásobia výdavky EÚ v nasledujúcich niekoľkých rokoch.

Celková miera nezrovnalostí vo výdavkoch EÚ zostáva pomerne stabilná, na úrovni 2,7 % v roku 2019 v porovnaní s 2,6 % v roku 2018. Vo výdavkoch EÚ sú aj pozitívne prvky, napríklad vývoj v oblasti prírodných zdrojov a udržané výsledky v administratíve. Vzhľadom na zloženie a vývoj rozpočtu EÚ v priebehu času však vysokorizikové výdavky v roku 2019 predstavovali viac než polovicu kontrolovaných výdavkov (53 %), čo je nárast oproti roku 2018. Týka sa to najmä platieb, ktoré vznikli v dôsledku preplatenia nákladov, napríklad v oblasti súdržnosti a rozvoja vidieka, v ktorých výdavky EÚ riadia členské štáty. Na vysokorizikové výdavky sa často vzťahujú zložité pravidlá a kritériá oprávnenosti. V tejto kategórii naďalej zostáva významná chybovosť v odhadovanej výške 4,9 % (2018: 4,5 %). Audítori dospeli k záveru, že chybovosť je rozšírená, a preto vydali záporný výrok k výdavkom EÚ.

Audítori využívajú túto príležitosť, aby sa pozreli smerom dopredu. V júli 2020 Európska rada dosiahla politickú dohodu na spojení rozpočtu EÚ na roky 2021 – 2027 s dočasným nástrojom obnovy „Next Generation EU“, ktorým sa riešia hospodárske a sociálne vplyvy krízy spôsobenej ochorením COVID-19. V dôsledku toho budú výdavky EÚ v niekoľkých ďalších rokoch výrazne vyššie.

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body výročnej správy prijatej Európskym dvorom audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg
E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Naše záporné stanovisko k výdavkom EÚ za rok 2019 je pripomenutím toho, že potrebujeme jasné a jednoduché pravidlá pre všetky finančné prostriedky EÚ – a taktiež potrebujeme účinné kontroly, ako sa tieto peniaze vynakladajú a či sa dosahujú plánované výsledky“, **povedal predseda EDA Klaus-Heiner Lehne**. „Je to obzvlášť dôležité vzhľadom na plánovaný fond obnovy na boj proti účinkom pandémie COVID-19. V časoch krízy Európska komisia a členské štáty nesú obrovskú zodpovednosť za riadenie financií EÚ riadnym a efektívnym spôsobom.“

Zatiaľ členské štáty čerpajú európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) naďalej pomalšie, ako sa plánovalo. Do konca roka 2019, predposledného roka súčasného sedemročného rozpočtu, bolo vyplatených len 40 % (184 mld. EUR) schválených finančných prostriedkov EÚ na obdobie 2014 – 2020 a niektoré členské štáty využili menej než tretinu. To viedlo k nárastu nesplatených záväzkov, ktoré dosiahli 298 mld. EUR ku koncu roka 2019, čo je ekvivalent takmer dvoch ročných rozpočtov. Táto situácia priniesla ďalšie výzvy a riziká vzhľadom pre potrebu Európskej komisie a členských štátov umožniť dodatočný čas na čerpanie prostriedkov v novom rozpočtovom období.

Základné informácie

V roku 2019 výdavky EÚ dosiahli celkovo 159,1 mld. EUR, čo zodpovedá 2,1 % verejných výdavkov členských štátov a 1,0 % hrubého národného dôchodku EÚ. Najväčší podiel kontrolovaných finančných prostriedkov (47 %) tvorila oblasť „Prírodné zdroje“, zatiaľ čo podiel výdavkov na „Súdržnosť“ predstavoval 23 % a na „Konkurencieschopnosť“ 13 %. Približne dve tretiny rozpočtu sa vynakladajú v rámci „zdieľaného riadenia“, pri ktorom členské štáty distribuujú finančné prostriedky, vyberajú projekty a spravujú výdavky EÚ.

Audítori každoročne kontrolujú príjmy a výdavky EÚ a skúmajú, či je ročná účtovná závierka spoľahlivá a či sú príjmové a výdavkové transakcie v súlade s príslušnými pravidlami na úrovni EÚ a členských štátov.

Účtovná závierka EÚ sa zostavuje v súlade s pravidlami účtovania na základe časového rozlíšenia, ktoré vychádzajú z medzinárodných účtovných štandardov pre verejný sektor a zobrazuje finančnú situáciu na konci rozpočtového roka a finančnú výkonnosť počas tohto roka. Finančná situácia EÚ zahŕňa krátkodobé a dlhodobé aktíva a pasíva jej konsolidovaných subjektov na konci roka.

„Výrok bez výhrad“ znamená, že údaje poskytujú pravdivý a verný obraz a sú v súlade s pravidlami finančného výkazníctva. „Výrok s výhradou“ znamená, že audítori nemôžu vyjadriť výrok bez výhrad, no zistené problémy nie sú rozšírené. „Záporný“ výrok poukazuje na rozšírené problémy.

Na účely vyjadrenia audítorského výroku audítori testujú vzorky transakcií s cieľom získať štatistické odhady o tom, do akej miery sú príjmy a rozličné výdavkové oblasti ovplyvnené chybami. Na základe prahu na úrovni 2 % merajú chybovosť, pričom neoprávnené príjmy alebo výdavky prekračujúce túto hranicu sa považujú za významné. Odhad chybovosti nie je meradlom podvodov, neefektívnosti či plytvania: ide o odhad výšky finančných prostriedkov, ktoré nemali byť vyplatené, pretože sa nepoužili úplne v súlade s pravidlami EÚ a vnútroštátnymi pravidlami.

EDA je nezávislý externý audítor Európskej únie. Jeho správy a stanoviská sú základnou zložkou reťazca povinnosti zodpovedať sa v EÚ. Využívajú sa na vyvodenie zodpovednosti voči tým, ktorí vykonávajú politiky a programy EÚ: Komisia, iné inštitúcie a orgány EÚ a správne orgány v členských štátoch. EDA varuje pred rizikami, poskytuje uistenie, poukazuje na nedostatky a osvedčené postupy a usmerňuje tvorcov politik a zákonodarcov, ako zlepšiť riadenie politik a programov EÚ.

Výročná správa o rozpočte EÚ, výročná správa o Európskych rozvojových fondoch a súhrnný dokument Audit EÚ za rok 2019 v skratke je k dispozícii na webovom sídle: eca.europa.eu

Dňa 13. novembra EDA uverejní po prvýkrát správu o celkovej výkonnosti rozpočtu EÚ.